

ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ АВТОТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ВИРОБНИЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Сучасний економічний стан України характеризується підвищенням ролі автомобільного транспорту, що забезпечує розвиток і функціонування економіки, обороноздатність країни, життєдіяльність населення. Відповідно актуалізується потреба у висококваліфікованих робітниках автотранспортної галузі зі сформованою готовністю до застосування інноваційних виробничих технологій.

Теоретичним і методичним аспектам підготовки майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі присвячені праці В. Динька, О. Дубініної, Д. Гоменюка, А. Кононенка та ін. Водночас процес підготовки кваліфікованих робітників до застосування інноваційних виробничих технологій потребує спеціальних досліджень.

Нами виокремлено такі етапи формування означеної готовності: ціле-мотиваційний; змістовно-процесуальний; контрольно-рефлексивний. Розглянемо їх зміст.

Так, в ході реалізації *ціле-мотиваційного етапу* здійснюється постановка загальної мети і конкретизація цілей за рівнями засвоєння навчального матеріалу («запам'ятовування», «осмислення», «застосування», «створення»).

Основне правило постановки цілей навчання полягає в тому, щоб формулювати цілі з позицій тих, хто навчається, починаючи з дієслів, застосовуючи конкретні, зрозумілі учням слова. Технологічна постановка цілей передбачає підвищену інструментальність. За такого підходу цілі формулюються через результати навчання, що виражені у діях учнів, причому таких, які педагог чи будь-який інший експерт можуть надійно визначити.

На цьому є етапі важливо розробити та запровадити мотиваційний цикл (вступна, підтримуюча і завершальна мотивація), що забезпечуватиме

створення досконалої системи мотивів, яка поступово, під час навчально-пізнавальної діяльності, якісно переросте в стійку ґрунтовну мотивацію до опанування інноваційними виробничими технологіями як основу якісної професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі.

Для того, щоб мотиви виникали, зміцнювалися і розвивалися, учень має занурюватися до діяльності із застосування інноваційних виробничих технологій. Якщо діяльність викликає інтерес, якщо у процесі навчання він буде відчувати яскраві позитивні емоції задоволення, то можна очікувати, що в учня поступово виникнуть мотиви для цієї діяльності. Для створення мотиваційного середовища необхідно спиратись на наявні в учня мотиви, затосовуючи проектну діяльність.

Змістовно-процесуальний етап формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій передбачає забезпечення засвоєння змісту навчання на репродуктивному, продуктивному і творчому рівнях в ході професійно-теоретичної, професійно-практичної підготовки, самостійно-пошукової діяльності учнів. Зміст формування означеної готовності відображається у змісті професійної підготовки, засвоєння якого на основі компетентнісного підходу передбачає здатність майбутнього фахівця продемонструвати виконання роботи відповідно до вимог компетентності, що діють в даній сфері. Характерними особливостями змісту професійної підготовки на основі компетентнісного підходу є такі: в основу змісту професійного навчання покладено вимоги професійної компетентності (національні, галузеві або окремих підприємств); зміст професійного навчання орієнтовано на результат, на розвиток відповідних елементів компетентності; оцінювання успішності здійснюється згідно з уміннями учнів продемонструвати компетентність на відповідному рівні виконання професійно заданих компетенцій; в оцінці компетентності здатність виконувати роботу є головним критерієм.

Глибоке засвоєння навчального матеріалу відбувається на цьому етапі завдяки застосуванню таких технологій, як розвиток критичного мислення, колективна розумова діяльність, проектні, імітаційно-ігрові, тренінгові, інформаційно-комунікаційні. Процесуальний контекст орієнтує навчання на самостійну активно-пізнавальну практичну діяльність учнів при вирішенні особистісно-значущих проблем.

Контрольно-рефлексивний етап передбачає застосування широкого спектру методів і форм визначення результативності формування готовності учнів до застосування інноваційних виробничих технологій, порівняння одержаних результатів з очікуваними. З метою забезпечення зворотного зв'язку застосовується система перевіркової діяльності, спрямована на виявлення результатів формування означеної готовності й підвищення його ефективності.

Отже, реалізація охарактеризованих етапів формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій є важливим аспектом професійної підготовки таких фахівців для сучасного ринку праці.

Список використаних джерел інформації:

1. Гоменюк Д.В. Педагогічні умови підготовки кваліфікованих робітників для автосервісу у професійно-технічних навчальних закладах: дис... канд. пед. наук : 13.00.04 / Дмитро Васильович Гоменюк. – К., 2014. – 249 с.

2. Кононенко А. Г. Формування професійної компетентності майбутніх слюсарів з ремонту автомобілів у професійно-технічних навчальних закладах. – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти» (015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями). – Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, Київ, 2018.

3. Теорія і практика впровадження інноваційних технологій навчання у професійну підготовку кваліфікованих робітників: монографія / [Лузан П. Г., Манько В. М., Нестерова Л. В, Романова Г. М.]; за заг. ред. Г. М. Романової. – К. : ТОВ «НВП Поліграфсервіс», 2014. – 216 с.